ПРОЕКТ!

МОТИВИ

към Методика за определяне на размера на намаленията при неспазване на изискванията, свързани с условията на труд и заетост или задълженията на работодателите, произтичащи от правните актове, посочени в приложение IV на Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (Регламент (ЕС) 2021/2115).

Причини, които налагат приемането на акта

Съгласно чл. 56, ал. 3 от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП) плащанията към бенефициентите по интервенции под формата на директни плащания и по интервенции в областта на селските райони по чл. 70, 71 и 72 от Регламент (ЕС) 2021/2115 се намаляват, когато след 1 януари 2025 г. съответните бенефициенти не спазват изискванията, свързани с условията на труд и заетост или задълженията на работодателите, произтичащи от правните актове, посочени в приложение IV на Регламент (ЕС) 2021/2115, наричани за краткост по-надолу предварителни условия в социалната сфера.

Разпоредбата на чл. 56, ал. 3 от ЗПЗП предвижда размерът на намаленията да се определя съгласно методика, утвърдена със заповед на министъра на труда и социалната политика. Методиката и заповедта следва да се обнародват в официалния раздел на "Държавен вестник".

Предварителни условия в социалната сфера, произтичащи от правните актове, посочени в приложение IV на Регламент (ЕС) 2021/2115 се прилагат съгласно предвиденото в националното законодателство и са разделени в две основни области: трудова заетост и здраве и безопасност. Изпълнението им е задължително изискване при получаване на финансиране по интервенции и мерки от общата селскостопанска политика, финансирана от общия бюджет на Съюза чрез Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

Методиката определя размера на намаленията на финансова помощ при установени

неспазвания на предварителните условия в социалната сфера от страна на бенефициерите по интервенции под формата на директни плащания, посочени в чл. 53 от ЗПЗП и по интервенции в областта на селските райони по чл. 67 от същия закон в процентно съотношение спрямо общата сума за финансово подпомагане на кандидата за подпомагане, съгласно приложението към Методиката.

Определянето на размера на намаленията на финансова помощ се прилага като намаляване на общия размер на помощта, която предстои да бъде отпусната във връзка със заявленията за подпомагане или исканията за плащане, подадени в календарната година, за която е установено неспазване на предварителните условия в социалната сфера. Когато неспазването е настъпило през преходна година намаленията се изчисляват въз основа на плащанията, които са отпуснати през съответната година, в която е констатирано неспазването, като се прихващат от помощта, която предстои да бъде отпусната. Намаленията се прилагат, в случай че през календарната година на плащането е налице влязло в сила наказателното постановление или съдебно решение за нарушение на изискванията и за което Държавен фонд „Земеделие“ е уведомен от Изпълнителната агенция „Главна инспекция по труда“.

Предложеният проект на Методика е разработен от работна група, определена със Заповед № РД09-898 от 19.08.2024 г. на министъра на земеделието и храните с участието на представители от Министерството на труда и социалната политика, Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда”, Държавен фонд „Земеделие”, Национална служба за съвети в земеделието”, социалните партньори, представляващи работодателите и работниците в сектора на селското стопанство, както и заинтересованите страни в сектор „Земеделие”. С доклад № 93-6779/20.12.2024 г. на работната група министърът на земеделието и храните е запознат с изготвения проект и е одобрил методиката.

Цели

В съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2021/2115 Методиката има за цел да обвърже плащанията към бенефициентите по интервенции под формата на директни плащания и по интервенции в областта на селските райони по чл. 70, 71 и 72 от Регламент (ЕС) 2021/2115 със спазването на основни стандарти, свързани с условията на труд и заетост на селскостопанските работници и здравословните и безопасни условия на труд, по-специално определени стандарти съгласно Директива 89/391/ЕИО на Съвета и директиви 2009/104/ЕО и 2019/1152/ЕС на Европейския парламент и на Съвета.

В тази връзка Методика има за цел да установи на национално ниво условията за ефективно прилагане на механизма за социалната условност от 01.01.2025 г., като с нея се определят:

- конкретните области на предварителни условия в социалната сфера;
- редът за определяне на намаленията на плащанията при неспазване на предварителните условия в социалната сфера;
- размерът на намаленията на плащанията при неспазване на изискванията, въз основа на тежест, повторяемост, системност и умишленост на неспазването.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба

Предложеният проект на акт не налага разходването на допълнителни финансови средства от държавния бюджет. С него не се предвиждат увеличаване на разходите на заинтересованите лица, доколкото не установява нови задължения спрямо бенефициентите.

Очаквани резултати от прилагането на акта

Република България ще прилага система за превенция и ефективен контрол за спазване на предварителни условия в социалната сфера. По този начин ще се гарантират прилагането на пропорционални, ефективни и възпиращи мерки срещу нарушения на трудовото законодателство от страна на бенефициентите, което ще допринесе за подобряването на условията на труд в селското стопанство.

Приемането на акта ще осигури в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2021/2115 прилагането на принципа на намаленията на плащанията при неспазване на изискванията в социалната сфера по интервенции за подпомагане, включени в Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г. и неговите изменения.

Методиката ще осигури сигурност и прозрачност при размерът на намаленията, които ще се определят въз основа на значимостта на последствията от неспазването, въздействието му върху интервенцията като цяло и наличието на умишленост, повторяемост и системност на неспазването.

Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

Съгласно чл. 14 от Регламент (ЕС) № 2021/2115 държавите членки посочват в своите стратегически планове по общата селскостопанска политика (ОСП), че най-късно от 1

януари 2025 г. земеделските стопани и другите бенефициери, които получават директни плащания по глава II или годишни плащания съгласно членове 70, 71 и 72, ще подлежат на административна санкция, ако не спазват изискванията, свързани с приложимите условия на труд и заетост или задълженията на работодателите, произтичащи от правните актове, посочени в приложение IV. Когато включват система за административни санкции в стратегическите си планове по ОСП, държавите членки в съответствие със своите институционални разпоредби се консултират със съответните национални социални партньори, представляващи работодателите и работниците в сектора на селското стопанство, и изцяло зачитат тяхната автономност, както и правото им да договарят и сключват колективни трудови договори.

Стратегическият план по ОСП включва правила относно ефективна и пропорционална система за административни санкции. Тези правила са съобразени с приложимите изисквания, определени в дял IV, глава V от Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013. В Регламент (ЕС) № 2021/2115 изрично е посочено, че правните актове, посочени в приложение IV от него и съдържащи разпоредбите, които следва да бъдат обхванати от системата за административни санкции, се прилагат съобразно националното право и практика на държавите членки.

В тази връзка с методиката се определят приложимите национални норми, с които са въведени изискванията на разпоредбите на Директива 89/391/ЕИО на Съвета и директиви 2009/104/ЕО и 2019/1152/ЕС на Европейския парламент и на Съвета в националното законодателство. Методиката е разработена от работна група, в която са включени представители на социалните партньори. В методиката е предвидено изискването компетентният по отношение на контрола на трудовото законодателство в България орган - Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ да предоставяне на информация до Държавен фонд „Земеделие“, за да се осигури спазването на изискванията на Регламент (ЕС) № 2021/2115.